

Wianki nad Wisłokiem

W niedzielę, 24 czerwca 2018 roku, już po raz trzeci w parku przy Gminnym Ośrodku Kultury i Wypoczynku w Haczowie odbyła się impreza plenerowa pn. „Wianki nad Wisłokiem”. Wydarzenie to nawiązuje do starych słowiańskich zwyczajów związanych z nocą świętojańską.

Aura nie była w tym roku zbyt łaskawa dla organizatorów. Obfity deszcz dał się we znaki wszystkim, od widowni poprzez obsługę a na wykonawcach kończąc. Imprezę poprzedził „Bieg Niepodległości” zorganizowany w setną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Na starcie biegu stawiało się w sumie 112 zawodników startujących w dwóch konkurencjach: biegu na 10 km oraz marszu nordic walking na 5 km.

Rywalizacja stała na wysokim poziomie, była bardzo zacięta ale co najważniejsze, wszyscy cali i zdrowi dotarli do mety.

Artystyczną część rozpoczęła zespół TEQUILA, który ze swoim charyzmatycznym wokalistą zagrał covery znanych, popularnych utworów rozrywkowych. W przerwie koncertu na scenie odbyło się podsumowanie „Biegu

Niepodległości” i ogłoszenie wyników. Nagrody wręczył Wójt Gminy Haczów Pan Stanisław Jakiel.

Następnie, korzystając z korzystniejszych warunków atmosferycznych, swoje układy taneczne zaprezentowały Dziecięce Zespoły Taneczne Działające przy Gminnym Ośrodku Kultury i Wypoczynku w Haczowie – „KOMETA” z Haczowa i „ADEPT” z Jasionowa. Później swój

koncert kontynuował zespół TEQUILA. W dalszej części imprezy na scenie zagrał lemkowski zespół folk-rockowy A GDZIE TO DAWNIEJ STROIŁO. Zespół pochodzi z Krosna i powoli staje się coraz bardziej popularny. W 2016 roku był nominowany do nagrody muzycznej Fryderyki, a w tym roku wystąpił w programie MAM TALENT.

Cd. na str. 2

W tym numerze

Wianki nad Wisłokiem	2
Inspiracje naszych gospodyń	2
Bieg Niepodległości	3
„Koziołek Matolek w krainie bajek” w wykonaniu Amator- skiej Grupy „JoSe”	4
Najpiękniejszy ogród gminy Haczów `2018	4
Lato w Haczowie	5
Informacja o inwestycjach	6-9
Z życia biblioteki	10
Narodowe Czytanie 2018	11
Samoloty ppłk. Józefa Meneta	12-13
Twórcza współpraca	14-15
Kazimierz Prugar artysta z Trzeźniowa	16
Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze	17
VI Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze	17
25 lat chóru „KAMERTON”	18
Złote Gody w gminie Haczów	19
Gminna książka telefoniczna	20

KONKURS

ROZSTRZYGNIĘTY!

**Najpiękniejszy
ogród gminy
Haczów `2018**

Szczegóły na str. 4

Wianki nad Wisłokiem

Cd. ze str. 1

Dwie żywiołowe wokalistki próbowały rozgrzać zziębniętą publiczność. Ostatnią grupą prezentującą się na scenie był Zespół Śpiewaczy HACZOWIANIE, który ubrany w tradycyjne stroje haczowskie, przy akompaniamencie akordeonisty, wykonał znane regionalne przyśpiewki. Po koncercie zespołu uformował się korowód wiankowy, który udał się nad Wisłok, by tam na tafłę wody puścić przygotowane wcześniej wianki. Korowód prowadziły Panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Bukowie oraz członkowie zespołu Haczowianie.

W tym czasie na estradzie w parku została przygotowana strefa kibica, związana z meczem Polski z Kolumbią na Mistrzostwach Świata w piłce nożnej w Rosji. Mimo chłodu, przed dużym ekranem zgromadziła się grupa, by wspólnie dopingować biało-czerwonych. Niestety piłkarze nie spełnili oczekiwań kibiców, dlatego wszyscy w ponurych nastrojach rozchodzili się do domów. Tym akcentem zakończyła się trzecia impreza plenerowa pn. „Wianki nad Wisłokiem”.

Imprezę prowadził Krzysztof Błaż. Scenografię i stoiska artystyczne przygotowała Renata Czerwińska.

Przez cały czas imprezie towarzyszył szereg darmowych atrakcji dla dzieci. Odbywały się warsztaty robienia baniek mydlanych, warsztaty malowania twarzy a także dmuchania i formowania baloników. W Sali Widowiskowej swoje rękodzieła artystyczne prezentowali: Warsztat Terapii Zajęciowej z Siciny oraz Stowarzyszenie Ludzi Twórczych z Brzozowa.

Goście podziękowania kierujemy w stronę Pań z Kół Gospodyń Wiejskich z Bukowa, Trześniowa i Haczowa za przygotowanie pięknych wianków a także dla strażaków z OSP w Haczowie, którzy dbali o bezpieczeństwo uczestników imprezy zarówno w parku, podczas przemarszu jak i nad Wisłokiem.

Maria Rygiel

Dyrektor GOKiW w Haczowie

Zdjęcia: Archiwum GOKiW/Andrzej Józefczyk

Inspiracje naszych gospodyń

Sernik na zimno z malinami

220 g mielonych herbatników, ½ tabliczki białej czekolady, 100 g masła, 1 łyżka mleka

Masło, mleko i czekoladę rozpuścić, przelać do pokruszonych herbatników i dokładnie wymieszać. Małą kwadratową foremkę (24 cm x 24 cm) albo tortownicę (26 cm) wyłożyć papierem do pieczenia i wysypać masę herbatnikową, równo rozłożyć i mocno docisnąć. Wstawić do lodówki na godzinę.

Galaretką z owocami: 2 galaretki malinowe, 250 g malin.

Galaretki przygotować zgodnie z przepisem na opakowaniu odstawić do ostudzenia. Kiedy galaretka zaczyna tężeć dodać do niej owoce, wymieszać i wylać na schłodzony spód herbatnikowy, włożyć do lodówki na godzinę.

Masa serowa: 1 śnieżka, 200 ml zimnego mleka, 2 serki mascarpone (500 g), 1 łyżka cukru pudru. 2 łyżeczki żelatyny rozpuścić w niewielkiej ilości wody – ostudzić, płatki migdałowe

Śnieżkę ubić z zimnym mlekiem, dodać cukier, serki oraz przestudzoną ale wciąż płynną żelatynę, dobrze wymieszać, wylać na galaretkę z owocami, na suchej patelni uprażyć na złoty kolor płatki migdałów posypać ciasto, włożyć do lodówki na kolejną godzinę. Gotowe ciasto można ozdobić czekoladą.

BIEG NIEPODLEGŁOŚCI

- HACZÓW 2018

Bieg oraz marsz nordic walking dla uczczenia 100. rocznicy odzyskania niepodległości odbyły się w Haczowie 24 czerwca 2018 r. z inicjatywy Wójta Gminy Haczów. Byliśmy mile zaskoczeni, gdy mimo że impreza organizowana była po raz pierwszy, a kapryśna pogoda nie rozpieszczała, na starcie pojawiła się ponad setka uczestników.

Trasa wytyczona została leśnymi drogami między Haczowem i Malinówką i z powodu padającego od kilku dni deszczu nie należała do najprostszych, jednak podobała się, a na mecie, mimo malującego się na twarzach zawodników zmęczenia trudnymi warunkami, widać było radość.

Gratulujemy zwycięzcom i dziękujemy wszystkim uczestnikom.

BIEG NIEPODLEGŁOŚCI - DYSTANS 10,7 KM

W kategorii mężczyzn

1. miejsce z czasem 00:41:30 zajął Hubert Wierdak z klubu aktywnakorzyna.pl
2. miejsce z czasem 00:41:34 zajął Konrad Dziedzic z Państwowej Straży Pożarnej
3. miejsce z czasem 00:42:15 zajął Marcin Niezgoda z KKB MOSiR Krosno

W kategorii kobiet

1. miejsce z czasem 00:50:50 zajęła Karolina Epa z PZU Sport Team
2. miejsce z czasem 00:51:02 zajęła Judyta Amrozkiwicz-Gromek z Amrozkiwicz Team
3. miejsce z czasem 00:52:23 zajęła Bożena Zapołoch z Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej

Kategoria dodatkowa

– najszybszy biegacz i biegaczka z gminy Haczów

Tomasz Kaczkowski - czas: 00:45:39

Angelika Prajsnar - czas: 01:13:48

MARSZ NORDIC WALKING - DYSTANS 4,23 KM

W kategorii mężczyzn

1. miejsce z czasem 00:23:17 zajął Marcin Michalec z KKB MOSiR Krosno
2. miejsce z czasem 00:23:56 zajął Radosław Niepokój z Bieszczadzkiego Klubu Nordic Walking
3. miejsce z czasem 00:24:56 zajął Robert Winnicki z Bieszczadzkiego Klubu Nordic Walking Ustrzyki Dln.

W kategorii kobiet

1. miejsce z czasem 00:27:44 zajęła Małgorzata Oleksyk z MKH Halicz BK Nordic Walking
2. miejsce z czasem 00:29:08 zajęła Katarzyna Konik z Bieszczadzkiego Klubu Nordic Walking
3. miejsce z czasem 00:29:11 zajęła Katarzyna Małkuch

ORGANIZATORZY

SPONSORZY

„Koziołek Matołek w krainie bajek” w wykonaniu Amatorskiej Grupy „JoSe”

17 czerwca 2018 roku w sali Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie Grupa Amatorska „JoSe” zaprezentowała się publiczności w przedstawieniu pt. „Koziołek Matołek w krainie bajek”. Była to kolejna dawka rozrywki zarówno dla dzieci, jak i dorosłych.

Główną postacią był Koziołek Matołek, który w drodze do Pacanowa odwiedził trzy bajki: „Czerwonego Kapturka”, „Królownę Śnieżkę” oraz „Jasia i Małgosię”. Koziołek przeżył wiele przygód, a mimo starań nie dotarł do Pacanowa i swoją podróż zakończył w Haczowie.

Całość przedstawienia, które obfitowało w żarty i wielkie poczucie humoru, przypadła do gustu dzieciom oraz dorosłej publiczności, która dwukrotnie wypełniła salę do ostatniego miejsca. Każdy kto przybył na ten spektakl przeżył fantastyczne chwile, a wielki trud włożony w przygotowanie występu został nagrodzony gromkimi brawami.

Po raz kolejny udało się zebrać fantastyczne grono utalentowanych, zdolnych osób, które pomimo codziennych obowiązków znalazły czas, aby sprawić dzieciom i dorosłym wiele radości. Tego typu przedsięwzięcie nie tylko dostarcza rozrywki widzom, ale również zachęca do brania udziału w wydarzeniach kulturalnych, uwrażliwia na sztukę, a przede wszystkim angażuje dorosłych do pracy na rzecz lokalnego środowiska.

Ogromne podziękowania należą się wszystkim, którzy zostali na chwilę aktorami, twórcami kostiumów i scenografii. Dziękujemy dyrekcji i pracownikom Gminnego Ośrodka Kultury i Wypoczynku w Haczowie za pomoc w realizacji przedstawienia oraz niezawodnej publiczności.

Jolanta Błaż

Najpiękniejszy ogród gminy Haczów `2018

Dobiegł końca tegoroczny konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon, organizowany już po raz trzeci w gminie Haczów.

Cieszymy się, że mieszkańcy naszej gminy wkładają tak wiele wysiłku, by z roku na rok piękniała i że pozwalają nam już po raz kolejny zajrzeć w zakamarki swoich ogrodów, byśmy mogli docenić ich pasję i starania... Jesteśmy pod wrażeniem pomysłowości i aranżacji ogrodów przedstawionych w tym roku do konkursu! Do dnia 31 lipca 2018 roku wpłynęło 10 zgłoszeń konkursowych.

Głosowanie internetowe trwało do końca sierpnia. Głosy oddano z 7188 adresów internetowych. Każdy z ogrodów to unikatowe dzieło sztuki, jednak forma konkursu wymaga poddania ich ocenie. My pozostawiliśmy ocenę, podobnie jak w roku poprzednim, internautom.

Najwyższą ocenę uzyskał ogród Pani **Kazimierzy Czubskiej z Malinówki** (fot. 1). Laureatce tegorocznego konkursu serdecznie gratulujemy! Na **drugim miejscu** – również Malinówka i ogród Pani **Ewy Wojtoń z Malinówki** (fot. 2). **Trzecie miejsce**, zgodnie z oceną internautom, zajął ogród Pani **Małgorzaty Koniecznej z Jasionowa** (fot. 3).

Serdecznie dziękujemy Państwu za udział w tegorocznym konkursie i zapraszamy za rok do czwartej już edycji. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez Gminę Haczów oraz Spółdzielnię Ogrodniczo-Pszczelarską SOPEX. Właściciele trzech najwyżej ocenionych ogrodów – również pamiątkowe statuetki.

Lato w Haczowie

7-8 lipca 2018 r.

Tradycyjnie na rozpoczęcie wakacji w Haczowie odbywa się dwudniowa impreza plenerowa pn. „Lato w Haczowie”. Impreza ta organizowana jest przez Wójta Gminy Haczów we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Wypoczynku w Haczowie.

W tym roku odbyła się ona w dniach 7-8 lipca w pięknej scenerii, w parku przy GOKiW w Haczowie. Pierwszego dnia, w sobotę na scenie zagrał DJ prowadząc klimatyczną „Dyskotekę pod gwiazdami”. Ciepły, pogodny wieczór przyciągnął na dyskotekę wielu młodych ludzi, którzy bawili się przy dźwiękach muzyki mechanicznej, disco, a także popular-

nych utworach lat 80-tych i 90-tych w nowych aranżacjach.

Występy artystyczne drugiego dnia „Lata w Haczowie” rozpoczęła, działająca przy Gminnym Ośrodku Kultury i Wypoczynku w Haczowie, Orkiestra Dęta „Hejnał”. W dalszej części imprezy na scenie wystąpił gościnnie, obchodzący w tym roku jubileusz 40-lecia działalności, Zespół Pieśni i Tańca „Lubenka” z Lubenii. W parku, pod sceną zaczęło gromadzić się coraz więcej ludzi, którzy wysmienicie bawili się przy dźwiękach muzyki disco polo w wykonaniu zespołu „MIKAYLA”. Świetny klimat i bardzo dobrą atmosferę stworzył zespół „HELLADA”, grający muzykę grecką.

Prawdziwe tłumy przybyły dopiero na występ gwiazdy wieczoru – Zespołu „BOYS”, który na scenie pojawił się około godziny 21.00. „BOYS” zagrał koncert, podczas którego w rytm muzyki disco polo wysmienicie bawili się zarówno młodzi jak i starsi mieszkańcy gminy zgromadzeni pod sceną. Po koncercie zabawę kontynuował DJ SANCHEZ, który prowadził „Dyskotekę pod gwiazdami” aż do godziny 24.00.

Podczas imprezy, każdy, bez względu na wiek mógł znaleźć dla siebie odpowiedni atrakcje. Oprócz dyskoteki dla młodzieży i koncertów dla wszystkich pokoleń imprezie towarzyszyły liczne atrakcje dla najmłodszych. Wśród nich były m.in.: dmuchane zjeżdżalnie, bańki mydlane, malowanie twarzy, popcorn, wata cukrowa czy lody.

Maria Rygiel

Dyr. GOKiW w Haczowie

Zdjęcia: Archiwum GOKiW
Fot. Andrzej Józefczyk

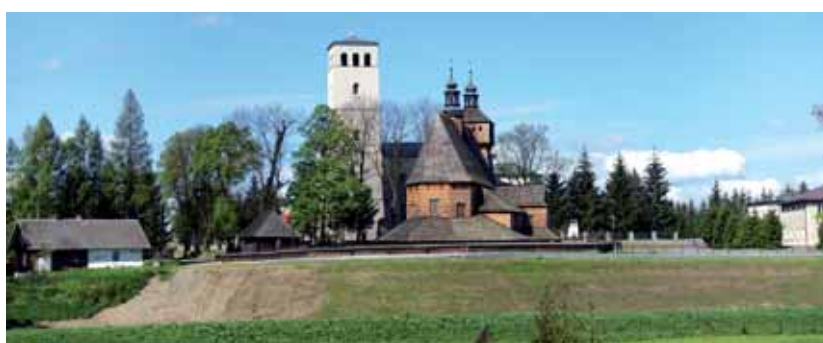

Informacja o inwestycjach zrealizowanych w latach 2014-2018

Gmina Haczów w ostatnich latach przeznaczyła spore środki finansowe na realizację inwestycji. Wśród nich dominowały prace w zakresie infrastruktury drogowej, wybudowanych zostało 7 500 m.b. chodników, 22 km nawierzchni dróg oraz 14 odcinków oświetlenia ulicznego. Część zadań została zrealizowana ze środków zewnętrznych, o które gmina Haczów corocznie skutecznie aplikuje, dzięki nim w każdej miejscowości udało się poprawić infrastrukturę a tym samym przyczynić do polepszenia standardu życia mieszkańców.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Haczów:

- budowa wielofunkcyjnego budynku dla usług medycznych, fizykoterapii i apteki (1,5 mln zł),
- zabezpieczenie osuwiska przy zabytkowym kościele (3 mln zł),
- modernizacja oczyszczalni ścieków (całkowity koszt 5 mln zł),
- zakup nowoczesnego wyposażenia do pracowni komputerowych oraz remont korytarzy w Szkole Podstawowej,
- wymiana okien w starym ośrodku zdrowia,
- wykonanie projektu sieci wodociągowej i rozpoczęcie jej budowy,
- zakup dużego samochodu bojowego oraz sprzętu medycznego dla OSP Haczów,
- remont kładki na rzece Wisłok,
- modernizacja Przedszkola Samorządowego w Haczowie – likwidacja barier architektonicznych,
- remont kolumnady, schodów, stolarki okiennej i drzwiowej na dworze oraz konserwacja drzewostanu w parku (490 tys. zł)
- budowa oświetlenia ulicznego m.in. na „Sicinie”, za Morwawą, przy drodze powiatowej w kierunku Jabłownicy Polskiej,
- budowa chodników dla pieszych w kierunku Trześniowa, Iskrzyni i Bzianki,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. droga na „Pańskie”, do oczyszczalni, do lecznicy, łącznik do ławy, na bory, za Morwawą,
- projektowanie i rozbudowa sieci kanalizacyjnej m.in. za Morwawą, na placu
- zakup nowego sprzętu do Zakładu ds. Obsługi Gospodarki Wodno-Ściekowej.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Buków:

- wykonanie projektu sieci wodociągowej,
- remont sali Domu Ludowego,
- zakup motopompy (30 tys. zł) i sprzętu medycznego dla OSP Buków,
- budowa oświetlenia ulicznego m.in. na „Czekaj”, w kierunku stadionu,
- budowa chodników dla pieszych,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. „na trawkę”, do przepompowni, „na górę”,
- projektowanie i rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Trześń:

- remont i modernizacja budynku oraz trybun LKS Trześń (ok. 330 tys. zł)
- zakup nowoczesnego wyposażenia do pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej,
- wykonanie projektu sieci wodociągowej i rozpoczęcie jej budowy.
- remont garaży i zakup sprzętu medycznego dla OSP Trześń,
- modernizacja Przedszkola Samorządowego w Haczowie filia w Trześniu (352 tys. zł),
- budowa oświetlenia ulicznego,
- budowa chodników dla pieszych w kierunku Haczowa i Bukowa,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. „Zagumnie”, do lasu, do oczyszczalni, na młyny.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Jasionów:

- budowa boiska wielofunkcyjnego (420 tys. zł) oraz ogrodzenia przy Szkole Podstawowej,
- zakup nowoczesnego wyposażenia do pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej,
- remont sali Domu Ludowego (klimatyzacja 32 tys. zł),
- wykonanie projektu sieci wodociągowej,
- zakup sprzętu medycznego dla OSP Jasionów,
- montaż siedzisk na stadionie sportowym,
- remont mostu (50 tys. zł),
- budowa oświetlenia ulicznego m.in. „Różanka”, „Ruda”,
- budowa chodników dla pieszych,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. koło starej ochronki, koło cmentarza, do mostu,
- projektowanie i rozbudowa sieci kanalizacyjnej m.in. obok szkoły i Domu Ludowego.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Wzdów:

- budowa boiska wielofunkcyjnego (461 tys. zł),
- zakup nowoczesnego wyposażenia do pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej,
- wykonanie projektu sieci wodociągowej,
- zakup sprzętu medycznego dla OSP Wzdów,
- remont sali Domu Ludowego,
- budowa oświetlenia ulicznego m.in. na Górki,
- budowa chodników dla pieszych,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. „Poprzeczniak”, „Ruda”.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Jabłonica Polska:

- budowa boiska wielofunkcyjnego (360 tys. zł)
- zakup nowoczesnego wyposażenia do pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej,
- wykonanie projektu sieci wodociągowej,
- zakup sprzętu medycznego dla OSP Jabłonica Polska,
- budowa trybun na stadionie,
- budowa oświetlenia ulicznego,
- budowa chodników dla pieszych,
- wykonanie nawierzchni parkingu,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. „Działy”, „Wygoda”, „Dębina”,
- projektowanie i rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w miejscowości Malinówka:

- budowa boiska wielofunkcyjnego (325 tys. zł),
- zabezpieczenie osuwiska (1 548 tys. zł),
- zakup nowoczesnego wyposażenia do pracowni komputerowej w Szkole Podstawowej,
- wykonanie projektu sieci wodociągowej,
- zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego (139 tys. zł) oraz sprzętu medycznego dla OSP Malinówka,
- budowa oświetlenia ulicznego m.in. do „cisów”
- budowa chodników dla pieszych,
- remonty nawierzchni dróg powiatowych oraz gminnych m.in. „Kozłiniec III”, za szkołą,
- projektowanie i rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

GBP w Haczowie zakwalifikowała się do projektu „Mała książka – Wielki Człowiek”

Od września 2018 roku podczas odwiedzin wszystkich bibliotek na terenie gminy Haczów, biorących udział w akcji Mały Czytelnik otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą zawierającą książkę „Pierwsze wiersze dla...”, broszurę informacyjną dla rodziców „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” oraz Kartę Małego Czytelnika do zbierania bibliotecznych naklejek. Podczas kolejnej wizyty w bibliotece zakończonej wypożyczeniem przynajmniej jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzyma naklejkę do Karty, a po uzyskaniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. Dziecko pozna ciekawe miejsce, jakim jest biblioteka, oraz zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego.

Pomysłodawcy projektu twierdzą, że żyjemy w dynamicznych czasach, otoczeni infosferą, gdzie nawet treści kulturalne, wymagające uważności i skupienia serwowane są w zbyt dużym tempie. Na szczęście coraz częściej inspirujemy się modą na slow life, celebując uważny styl życia, dostrzegając najbliższego otoczenie, doceniając dobre towarzystwo. Cemu zatem nie wprowadzić mody na celebrację czasu spędzanego z dziećmi, treści czytanych książek, atmosfery bliskości i towarzystwa literackich przyjaciół? Właśnie taki model proponuje Instytut Książki w projekcie „Mała Książka – Wielki Człowiek”, skierowanym do trzylatków i ich rodziców.

„Naszym zaproszeniem w świat literacki jest wybór wierszy dla dzieci autorstwa wybitnych polskich poetów (m.in. Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Wandy Chotomskiej, Joanny Papuzińskiej), pięknie zilustrowany przez małżeństwo artystów – Ewę Kozyrę-Pawlak i Pawła Pawlaka, a przewodnikiem po tym świecie – broszura ukazująca nieocenioną rolę książek w rozwoju dziecka. (Dariusz Jaworski; Instytut Książki)

Po co czytać?

- Aż 56 proc. Polaków nie czyta książek - taką informację zawiera raport Biblioteki Narodowej. Można zapytać: I co z tego? Widać nie potrzebują. Tylko że jak pokazują badania, istnieje zależność między czytelnictwem a pozycją społeczną. Rozkład czytających i nieczytających pokrywa się z mapą społecznego wykluczenia.
- Wyniki egzaminów maturalnych z ostatnich kilku lat zdają się być doskonałym potwierdzeniem na to, że czytanie ze zrozumieniem to klucz do zdobywania wiedzy?
- Czytanie ze zrozumieniem – umiejętność wrodzona czy nabyta?
- Jak najbardziej nabyta i to niekiedy ciężkim wysiłkiem. Coraz więcej uczniów, w tym maturzystów, ale też i dorosłych, chociaż potrafi czytać, to nie zawsze rozumie, o czym czyta. Czy można się w ogóle nauczyć czytać ze zrozumieniem? Można
- Czytanie wymaga pewnych umiejętności. Wprawdzie już w szkole podstawowej uczymy się czytania ze zrozumieniem, ale często nawet dorośli nie zdają sobie sprawy, co znaczy to rozumienie. Nie chodzi tu tylko o odczytanie pojęć, przebiegu zdarzeń itd. i ich zapamiętanie. Sprawne przeczytanie tekstu i zapamiętanie jego treści to dopiero wstęp do jego wykorzystania.
- Twórcy w dziedzinie literatury, kultury, nauki, sztuki przekazują pokoleniom wyraz myśli ludzkiej, który poprzez utrwalenie na nośniku materialnym dociera do szerokiego grona potencjalnych odbiorców.
- Pamiętajmy, że wszystkie publikacje są wyrazem wiedzy i opinii autorów o świecie w konkretnym miejscu i czasie. Nawet naukowe podręczniki nie zawierają opisu rzeczywistości, lecz tylko poglądy naukowców na jej temat. Ludzie mogą się mylić, nie mieć pełnej informacji, mogą celowo manipulować informacjami chcąc osiągnąć swoje cele. Treść i forma tego tekstu także jest tylko pewną propozycją, a nie jedynym prawdziwym opisem wartości i zasad krytycznego czytania.

dzimy do Was także jedynie z propozycją. Do statutowych zadań Biblioteki należy: gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie, udostępnianie i upowszechnianie czytelnictwa oraz innych dóbr kultury, co też odpowiedzialnie staramy się czynić. (Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach)

Wszystkie działania kulturalne i edukacyjne prowadzone w bibliotece podejmujemy z myślą o Was oraz godnym wywiązaniu się z naszych obowiązków.

Zechciejcie przyjąć kilka wskazówek, które podają naukowcy z myślą o osobach chcących zdobyć umiejętność krytycznego czytania.

7 kroków krytycznego czytania:

- Lekturę tekstu zacznij od pobieżnego przejrzenia jego treści. Zwróć uwagę na zdjęcia, rysunki, infografiki ilustrujące tekst, przeczytaj zaznaczone pogrubioną czcionką wyrazy, zdania, od których zaczynają się akapity. W ten sposób określ ogólną tematykę tekstu.
- Zastanów się, z jakiego typu tekstem masz do czynienia. Kiedy, gdzie i w jakim celu powstał? Określenie przeznaczenia tekstu jest ważne dla oceny jego wiarygodności.
- Dopiero teraz rozpocznij dokładne czytanie tekstu. Rozróżniaj fakty od opinii.
- Zaznaczaj interesujące fragmenty tekstu, pojęcia, sformułowania.
- Naszkicuj treść tekstu. Wypisz hasło opisujące główny temat, a obok kolejne wątki.
- Przyjrzyj się schematowi. Oceń, które treści ci się przydadzą.
- Jeśli chcesz dokładniej ocenić wartość poznanych informacji, przeczytaj jeszcze teksty innych autorów o tej tematyce. Porównaj zawartość.

Tekst opracowany w oparciu o wybraną literaturę fachową z zakresu nauki efektywnego czytania.

Z wyrazami szacunku
dyrektor GBP w Haczowie
wraz zespołem pracowników

Drodzy czytelnicy my bibliotekarze,
pracownicy instytucji kultury, wycho-

Narodowe Czytanie 2018

Gminna Biblioteka Publiczna w Haczowie po raz siódmy zainicjowała i przeprowadziła akcję Narodowego Czytania.

Organizatorami tegorocznej edycji, która przybrała nieco odświętny charakter, ponieważ w 2018 roku w sposób szczególny świętujemy setną rocznicę odzyskania Niepodległości przez Rzeczpospolitą, byli Gminna Biblioteka Publiczna w Haczowie, Gminny Ośrodek Kultury i Wypoczynku w Haczowie oraz Amatorska Grupa Teatralna „JoSe”.

Obcowanie z tak wybitnymi dziełami literackimi, jakie zostały wytypowane do tegorocznej edycji Narodowego Czytania, wymagają również pięknej oprawy, dlatego też specjalnie na tę okoliczność, przygotowany został bogaty program artystyczny, którego poszczególne wydarzenia rozgrywały się w otoczeniu dawnego dworu Haczowskiego, usytuowanego na wzniesieniu, z którego rozciąga się widok na malowniczy, wiejski krajobraz. Organizatorzy zadbali o to, aby przygotowany program oprócz utworów upamiętniających bohaterskie czyny Polaków, walczących w obronie Ojczyzny na wszystkich frontach świata, uchwycił przede wszystkim przesłanie, jakie niesie Idea Narodowego Czytania, które to służy przede wszystkim popularyzacji znaczących, polskich dzieł literackich, wzmacnianiu wspólnej tożsamości, a także promocji kultury żywego słowa.

Literatura polska jest prawdziwą szkołą uczuć patriotycznych, która niemal od samego początku wyrażała głęboką troskę o losy ojczyzny, tworzyła wzorce osobowe prawdziwego patrioty i obywatela. Tak więc starając się sprostać temu zadaniu, staraliśmy się, by na spotkaniu była obecna literatura narodowa, głośne czytanie, muzyka, tańce jak na bal w powieściowych Odolanach przystało.

Stefan Żeromski polski prozaik, publicysta, dramaturg, nazwany sumieniem Polskiej Literatury tak pisał w Przedwiośniu: dwie są tylko na ziemi sprawy nieśmiertelne i nie podlegają-

ce zepsuciu śmierci: wiekiusty powrót kwiatów na wiosnę i odtworzenie ich powrotu na ziemię w wierszach poetów. Poeci, chociaż są nieśmiertelni dzięki swej sztuce, nie potrafią z daleka patrzeć na losy swojej ojczyzny, ponieważ są najwybitniejszą grupą ludzi, która swoim myśleniem wybiega w przyszłość. Poczują się do odpowiedzialności za ojczyznę, tylko oni swoimi dziełami mogą zmusić ludzi do głębszego rozważania na temat znaczenia słowa patriotyzm.

Mikołaj Rej z Nagłowic herbu Oksza – polski poeta i prozaik renesansowy, tłumacz, a także polityk i teolog ewangelicki, wójt urzędowski, poseł na Sejm I Rzeczypospolitej, choć nie był humanistą w naukowym rozumieniu tego słowa, zawdzięcza się mu upowszechnienie idei humanitas w polskiej kulturze: podkreślał, iż Patriotyzm to wielkie słowo, wielkie, a zarazem bliskie sercu każdego człowieka i obywatela. Oznacza umiłowanie kraju ojczystego, rodzinnej ziemi, a także gotowość poświęcenia się dla własnego narodu.

Pozwólcie Państwo, że złożę najserdeczniejsze podziękowania dla wszystkich, którzy przyczynili się do zorganizowania i przeprowadzenia Narodowego Czytania w gminie Haczów.

Pierwsze słowa podziękowania kieruję do wszystkich gości, którzy tak licznie przybyli na spotkanie z literaturą, ponieważ to dzięki ich obecności, wspólne odśpiewanie Hymn Państwowo sprawiło, że spotkanie przybrało wyjątkowy, niemal odświętny charakter.

Najszczerze słowa podziękowania kieruję do Pani Jolanty Błaż, która opracowała scenariusz i wyreżyserowała ten wyjątkowy spektakl przy ogromnym zaangażowaniu artystów grupy teatralnej JOSE.

Dziękuję Panu Andrzejowi Błażowi i Panu Janowi Florkowi za oprawę muzyczną i profesjonalne nagłośnienie.

Dziękuję pracownikom GOKiW

w Haczowie na czele z Panią dyrektorką Marią Rygiel za wsparcie merytoryczne, a także Pani Renacie Czerwińskiej za zaprojektowanie i wykonanie artystycznej oprawy i dekoracji przy budynku dworskim.

Serdeczne słowa podziękowania kieruję także w stronę Pana Ryszarda Błaża, sołtysa Haczowa, który wraz z zespołem pracowników przygotował pięknie obejście dworu na czas przebiegu uroczystości.

Dziękuję także pracownikom biblioteki, ponieważ to bibliotekarze, którzy na co dzień pracują z czytelnikami i z książką najlepiej wiedzą czym jest popularyzacja czytelnictwa i literatury rodzimej, kultywowanie tradycji narodowych i wzmacnianie wspólnej tożsamości, zwłaszcza lokalnej, niezależnie od miejsca i czasu.

Szanowni Państwo chcemy, aby ten patriotyczny i świąteczny nastój wynikający z Narodowego Czytania w 100. rocznicę Odzyskania Niepodległości RP towarzyszył nam na każdy dzień, dlatego też przytoczę w tym miejscu słowa Stefana Żeromskiego, które brzmią jak modlitwa w intencji Ojczyzny naszej:

„Ciebie jedną kocham, cudowna, rodzinna ziemi. Bądź błogosławiona, stworzona dla nas, abyś wspierała dusz naszych słabość, abyś powiększała uczuć małość, piękna, dobra, umiłowana karmicielko ziemi...”

Grażyna Serafin
dyrektorka GBP w Haczowie

Samoloty ppłk. Józefa Meneta

Bieżący odcinek cyklu pn. „Samoloty ppłk. Józefa Meneta” poświęcony jest dwóm polskim konstrukcjom powojennym powstałym w Lotniczych Warsztatach Doświadczalnych tj. Junak i Zuch. Lotnicze Zakłady Doświadczalne – wytwórnie w których powstały oba samoloty zostały założone pierwotnie we wrześniu 1944 r. w Lublinie, a w 1945 r. przeniesiono je do Łodzi. Głównym ich konstruktorem został przedwojenny inżynier Tadeusz Sołtyk, którego późniejsze konstrukcje m.in. TS-8 Bies i TS-11 Iskra na trwałe zapisały się w historii polskich skrzydeł. Będą one w kolejnych numerach WG szczegółowo przedstawione czytelnikom. Genezę powstania opisywanych w niniejszym numerze samolotów była chęć szybko wyposażenia polskiego lotnictwa w nowy, bezpieczny sprzęt służący m.in. do szkolenia młodych adeptów lotnictwa. W owym czasie był to szczególnie palący problem, gdyż używane powszechnie w szkołach lotniczych samoloty radzieckiej konstrukcji UT-2 były b. trudne w pilotażu. Słowo „trudne” to mało powiedziane, ginęli na nim nie tylko piloci stawiający pierwsze kroki w lotnictwie, ale także instruktorzy i dowódcy eskadr. I to nie z powodu zestrzelenia, braku paliwa, czy awarii silnika. Samolot od pierwszych metrów kołowania startu lotu, lądowania wymagał całkowitego skupienia, aż do zatrzymania na stojance. Drobnym błędem w pilotażu mógł spowodować wejście w korkociąg z którego było b. trudno go wyprowadzić. Mając na uwadze palący problem, Dowództwo Wojsk Lotniczych złożyło zamówienie w Lotniczych Warsztatach Doświadczalnych w Łodzi (LWD) na samolot szkolno-treningowy. Do anegdoty przeszła rozmowa inż. Tadeusza Sołtyka w Dowództwie Lotnictwa Wojska Polskiego, gdzie w owym czasie główne stanowiska dowódcze piastowali sowieci. Radziecki oficer stwierdził, że nowy samolot ma być tak samo trudny w pilotowaniu jak UT-2. Na to inż. Tadeusz

Sołtyk odpowiedział, że są inne sposoby selekcji pilotów niż przez cmentarz. Prototyp samolotu zbudowano bardzo szybko (kadłub w dwa tygodnie). Został oblatany w dniu 22.02.1948 r. Okazał się łatwy w pilotażu i posiadał niezłe osiągi. Bez problemu wykonywał pełną akrobację poza lotem odwróconym, gdyż instalacja paliwowa nie była do tego przystosowana. Równocześnie cieszył też oko zgrabnym i nowoczesnym wyglądem. Prezentując jego fotografię magazyn „Skrzydłata Polska” pisał tak: „...to nie jest najnowszy myśliwiec amerykańskiej marynarki. To jest najnowszy nasz samolot - LWD Junak...”. Publicznie po raz pierwszy samolot Junak-1 pokazano z okazji Święta Lotnictwa na Lotnisku Okęcie w dniu 5.09.1948 r. na wystawach lotniczych oraz Targach Poznańskich w sumie wykonano jeden egzemplarz samolotu używany w LWD. Na podstawie uzyskanych doświadczeń i eksploatacji opracowano prototyp ulepszonej wersji pod nazwą Junak-2. W 1949 r. LWD zostały zlikwidowane. Produkcję przeniesiono do Centralnego Studium Samolotów w Warszawie. Przetransportowano tam również prototyp samolotu Junak-2. W 1951 r. zdecydowano o podjęciu produkcji seryjnej samolotów Junak-2 na potrzeby Wojska Polskiego w WSK Mielec. Maszyny miały nieco przesuniętą do przodu kabinę i powiększone usterzenie. Otrzymały światła pozycyjne i reflektor do lotów nocnych. Na wyposażeniu kabiny były zasłonki dla lotów bez widoczności ziemi (na ślepo). Na pokładzie zamontowano telefon pokładowy dla lepszego kontaktu instruktora i ucznia.

Do napędu użyto mocniejszych silników M-11 FR o mocy do 160 KM, (konstrukcja silnika pochodziła z samolotu Po-2 opisanego we wcześniejszych numerach WG) których seryjną, licencyjną produkcję podjął zakład WSK

PZL-Rzeszów. W związku z decyzją o produkcji myśliwców Lim-1 w zakładach w Mielcu. wytwarzanie Junaków przeniesiono w 1951 r. do Warszawy (PZL WSK-4 Okęcie). Łącznie w ww. wytwórni zbudowano 105 egzemplarzy seryjnych Junak-2. W 1952 r. samoloty Junak-2 trafiły na stan Wojska Polskiego. były wykorzystywane do szkolenia podstawowego. W 1955 r. 70 maszyn Junak-2 przekazano z wojska do aeroklubów, gdyż Wojsko Polskie pozyskało ulepszone samoloty Junak-3.

W aeroklubach samoloty Junak-2 służyły bardzo długo. Ostatni z nich skreślono ze stanu w 1972 r., a więc po 20 latach eksploatacji. Będąc w aeroklubach samoloty wykorzystywano do szkolenia podstawowego, szkolenia w akrobacji, treningu, w zawodach i mistrzostwach samolotowych. Aerokluby używały samolotów Junak-2 także do holowania szybowców. Na początku lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku narodziła się potrzeba pozyskania samolotu szkolnego z przednim kołem głównym podwozia. Wiązało się to bezpośrednio z wprowadzeniem do linii odrzutowych myśliwców Jak-23, MiG-15, Lim-1, które były wyposażone w przednie koło podwozia głównego. Aby na etapie szkolenia wyrobić u przyszłych pilotów prawidłowy nawyk lądowania samolotem z takim typem podwozia, zaadaptowano do tego celu samolot Junak-2 poprzez jego przebudowę. Nowe podwozie znakomicie poprawiło widoczność podczas kołowania zarówno z przedniej jak i tylnej kabiny

Dowództwo Wojsk Lotniczych zdecydowało o podjęciu produkcji seryjnej samolotów Junak-3. Łącznie zbudowano 146 maszyn Junak-3, które służyły w Wojsku Polskim od 1954 r. Produkcję zakończono w 1956 r. Odwilż w polityce zaowocowała zmianami społecznymi.

Do kształcenia w szkołach lotniczych dopuszczono kobiety. W dniu 26.08.1956 r. podczas Święta Lotnictwa w Warszawie, po odbyciu przeszkoleniu lotniczym trzy z pań zaprezentowały piękny grupowy pilotaż na samolotach Junak-3.

Po latach intensywnej eksploatacji samoloty Junak-3 zaczęły wycofywać z Wojska Polskiego trafiły one do aeroklubów, które

otrzymały 71 samolotów w wersji Junak-2 oraz 93 w wersji Junak-3. Ostatni samolot Junak-3 skreślono ze stanu lotnego w dniu 11.10.1972 r., tak samo jak Junak-2. Ostatnim był Junak-3 SP-BOG, który był eksploatowany przez 17-lat.

Samoloty Junak były pierwszymi powojennymi samolotami polskiej konstrukcji budowanymi w dużych ilościach. Przeznaczone były do szkolenia w pilotażu podstawowym, treningu zaawansowanego, szkolenia i treningu akrobacji, lotów nawigacyjnych i bez widoczności. Były udanymi samolotami, statecznymi w locie i poprawnymi w pilotażu. Wprawdzie zaprojektowano je dla szkół wojskowych, ale bardziej przysłużyły się do rozwoju aeroklubów. Wyszkoiliły się na nich setki pilotów wojskowych jak i cywilnych, brały udział w różnych pokazach imprezach i zawodach. Do dnia dzisiejszego w Muzeum Lotnictwa w Krakowie zachowały się pojedyncze egzemplarze samolotów „Junak-1”, „Junak-2” i „Junak-3”.

Dane techniczne: Dwumiejscowy dolnopłat wolnonośny o konstrukcji mieszanej.

Konstrukcja: płat o konstrukcji drewnianej. Dwudźwigarowy, trójdzielny, skrzydła o konstrukcji drewnianej. Kadłub wykonany jako kratownica, oprofilowana listwami drewnianymi. Pokrycie kadłuba w obrębie silnika stanowiła blacha duraluminiowa, pozostała część kadłuba pokryta płótnem. Kabina zakryta. Usterzenie klasyczne wolnonośne miało obrys trapezowy, o konstrukcji drewnianej. Stateczniki dwudźwigarowe kryte sklejką, stery sklejką i płótnem. Podwozie klasyczne stałe, w wersji „Junak-3” trójkołowe z kołem przednim, stałe.

Silnik: gwiazdowy: 5-cylindrowy „Junak-1”- M-11D o mocy 92 kW (125 KM),

- „Junak-2” i „Junak-3”- PZLM-11FR o mocy max 118 kW (160 KM), mocy nominalnej 103 kW (140 KM) i mocy przelotowej 77,3 kW (105 KM).

Dane techniczne „Junak-3”.

Rozpiętość - 9,92 m, długość - 7,75 m, wysokość - 2,5 m, powierzchnia nośna - 17,5 m².

Masa własna - 818 kg, masa użyteczna - 262 kg, masa całkowita - 1080 kg.

Prędkość max - 205 km/h, prędkość przelotowa - 180 km/h, prędkość lądowania - 100 km/h, wznoszenie - 3,0 m/s, czas wznoszenia na 1000 m - 5' 36", pułap - 4100 m, zasięg - 450 km, czas lotu - 2,5 h.

LWD Zuch Na początku 1948 r. zespół LWD opracował dla aeroklubów rozwinięcie Junaka w wersję szkolno-akrobacyjną o nazwie : „Zuch”, którą wyposażono w czechosłowacki silnik rządowy Walter Minor 6 – III o mocy 160 KM, W trakcie prób samolot wykazał dobre własności w akrobacji lotniczej. Wyprodukowano jeden prototyp samolotu pod oznaczeniem Zuch-1. Z uwagi na problemy z zakupem licencji silników Walter, samolot Zuch-1 pozostał tylko w jednym egzemplarzu, użytkowany do 1955 r. Był on pierwszym powojennym Polskim samolotem akrobacyjnym. Doświadczeni piloci latali na nim chętnie i dużo podnosząc sztukę pilotażu. Wkrótce zbudowano następny

prototyp, który nazwano Zuch-2. Był on napędzany 7-cylindrowym niemieckim silnikiem gwiazdowym Bramo Sh 14A-4 o mocy teoretycznie 118 kW (160 KM), które z racji zużycia osiągały w praktyce tylko 85 kW (116 KM), co w połączeniu z większym oporem aerodynamicznym niż w przypadku Zucha 1 powodowało, że miały od niego słabsze osiągi i gorsze własności lotne. Ogółem w 1950 w Lotniczych Warsztatach Doświadczalnych w Łodzi wyprodukowano 5 Zuchów-2, które z wyjątkiem jednego używano w aeroklubach do 1955. Samoloty te, choć bezpieczne i lubiane, z racji większego oporu aerodynamicznego i zużycia silników miały jednak słabsze osiągi

i gorsze własności lotne niż pierwotnie zaprojektowany Zuch 1.

Unikatowy egzemplarz samolotu Zuch-2 znajduje się Muzeum Lotnictwa Polskiego w Krakowie. Samolot o numerze fabrycznym „22” i znakach rejestracyjnych „SP-BAM” był wyprodukowany jako drugi. Służył w aeroklubach od lutego 1952 do grudnia 1963 r., będąc najdłużej eksploatowanym samolotem tego typu. W 1964 r., po remoncie w Zakładach Naprawczych Aeroklubu PRL w Krośnie, trafił na wystawę XX-lecia PRL na lotnisku Kraków Rakowice-Czyżyny, gdzie pozostał jako eksponat powstającego wówczas Muzeum Lotnictwa. W 2015 r. samolot został kompleksowo odrestaurowany, co ukazuje zamieszczone w artykule zdjęcie.

DANE TECHNICZNE LWD ZUCH -2

Rozpiętość – 10,0 m
 Długość – 7,61 m
 Masa startowa – 1020 kg
 Maksymalna prędkość – 222 km/h
 Pułap – 4750 m
 Zasięg – 1160 km
 Uzbrojenie –
 Silnik: 7-cylindrowy gwiazdowy Bramo Sh 14A-4 o mocy 160 KM (118 kW)
 (faktyczna moc : 116 KM /85 kW)

Twórcza współpraca

Celem przewodnim działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Haczowie jest wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych intelektualnie. Jednak jest to przede wszystkim miejsce, gdzie podopieczni mogą swobodnie rozwijać swoje zainteresowania, umiejętności, kształtować wrażliwość na otaczający świat.

Warsztat liczy osiem pracowni: stolarską, wikliniarską, ogólnotechniczną, ceramiczną, gospodarstwa domowego, plastyczną, rękodzieła artystycznego i od tego roku ogrodniczą.

Współpracujemy z Gminnym Ośrodkiem Kultury i Wypoczynku, Urzędem Gminy i innymi lokalnymi placówkami i organizacjami, np. z Kołem Gospodyń Wiejskich. W GOKiW w Haczowie wyeksponowane są w Izbie Tradycji obrazy i rysunki oraz inne prace plastyczne naszych podopiecznych - jako stała ekspozycja. W ubiegłym roku nasze pracownie zaprojektowały, rozwiązały technicznie i uszyły część strojów oraz buty do przedstawienia „Smerfy”. W tym roku zaprojektowały i uszyły czapki dla krasnoludków do przedstawienia „Koziołek Matołek w krainie bajek”. Pracownia ceramiczna wykonała statuetki i medale na niektóre lokalne zawody sportowe, imprezy. Między innymi nasi podopieczni przyczynili się do uczczenia stulecia niepodległej Polski wykonując okolicznościowe medale i statuetki na Bieg Niepodległości.

Nasi uczestnicy utożsamiają się z bogatą tradycją i historią miejsca, w którym mieszkają. Często tworzą prace przedstawiające zabytkowy drewniany kościół z XIV w. wpisany na listę światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

W czasie zajęć na pracowni plastycznej niepełnosprawni wyrażają swoje myśli przy pomocy symboli, kolorów, różnorodnych form plastycznych, przelewają na papier odczucia towarzyszące im w codziennym życiu. Obcowanie ze sztuką oraz przebywanie w świecie piękna pozwala im na wyzwolenie pozytywnych emocji oraz pomaga rozwiązywać problemy w sposób twórczy.

Rehabilitacja w pracowni stolarskiej owocuje wykonywaniem m.in. oprawy obrazów, drobnej galanterii drewnianej, tacek, przedmiotów przestrzennych, np. zabawek, klocków. Pod czujnym okiem instruktora nasi podopieczni wykonali kilka stylowych toaletek (lustro, stolik i taboret).

Na pracowni wikliniarskiej wytłane są różnorodne kosze, koszyki, tacki i dodatki dekoracyjne. Podopieczni poprawiają swoje zdolności manualne, uczą się cierpliwości do wykonywanej pracy. Uczestnicy rozwijają ekspresję, ćwiczą koordynację wzrokowo-ruchową. Co więcej praca ta pobudza wyobraźnię, uczy dyscypliny i współpracy w grupie. Wypiecione prace dają uczestnikom wiele satysfakcji, często są wykorzystywane do kompozycji kwiatowych, cieszą się powodzeniem na wystawach.

Na zajęciach w pracowni ogólnotechnicznej uczestnicy wykonują elementy wystroju wnętrz, bukiety, lampki nocne, miski z papieru, witraże, mozaiki, ozdoby choinkowe, stroiki, robótki ręczno-maszynowe, obrazy, serwety itp. Uczestnicy wyszywają haftem wypełniającym i sznureczkowym makaty, wykorzystując je potem do uszycia poduszek dekoracyjnych.

W pracowni ceramicznej poprzez formowanie i lepienie w glinie podopieczni rozwijają swoją sprawność manualną, zainteresowania artystyczne oraz poszerzają swoją wyobraźnię. Wykonują wyroby artystyczno-użytkowe oraz poznają metody odlewu ozdób gipsowych, zachowując przy tym proporcje i perspektywę. Modelują przedmioty z wcześniej rozwałkowanych glinianych płatów, łączą i spajają glinę, lepią różnego rodzaju figurki, wykonują płaskorzeźby, wypalają je w piecu ceramicznym, zdobią wykonane wyroby. Niewątpliwym sukcesem są zastępy haczewskich ceramicznych aniołów, które od lat „wyfruwiają” w różne zakątki świata. Materiał plastyczny, jakim jest glina, stwarza podopiecznym nieograniczone możliwości realizacji ich pomysłów, kształtuje wyobraźnię twórczą i co najważniejsze usprawnia ich zdolności manualne.

Podczas zajęć w pracowni rękodzieła artystycznego podopieczni uczestniczą w procesie twórczym. Zajęcia te zaspokajają potrzeby poznawcze, praktyczne, estetyczne, zainteresowania osobiste, kształtują w ten sposób swoją aktywną i twórczą postawę. Zajęcia w pracowni mobilizują do twórczego wysiłku, rozwijają wyobraźnię oraz uczą odpowiedzialności za wykonywaną pracę poprzez samodzielny dobór barw, realizację własnych projektów. Na pracowni rękodzieła podopieczni wyszywają prace haftem ręcznym, pła-

skim, krzyżykowym, wypalają koszyki papierowe, wykonują kwiatki z bibuły, krepiny i wstążek. Ponadto wykonują kartki i książki okolicznościowe, przyborniki, pudełka z życzeniami, stroiki świąteczne i dekoracyjne.

W ubiegłym roku na naszych warsztatach utworzona została pracownia ogrodnicza. Podopieczni wraz z instruktorem dbają o kwiaty w budynku i wokół warsztatów. Prowadzą uprawę w tunelu i ogrodzie warzywnym. Sami wysiewają nasiona, pikują sadzonki, przygotowują ziemię pod uprawę, sadzą, podlewają, okopują i zbierają plony. W pierwszym roku uprawy najbardziej obrodziła dynia, papryka, pomidory, cebula. Z tych obfitych zbiorów pracownia gospodarstwa domowego pod fachowym okiem instruktora przygotowywała smaczne i odżywcze posiłki oraz przetwory na zimę.

W pracowni gospodarstwa domowego uczestnicy uczą się estetycznie nakrywać stół do posiłków, biorą udział w konkursach kulinarnych, poznają nowe smaki różnorodnych kuchni z całego świata. Dzięki uprzejmości księdza proboszcza niektóre z przepisów zamieszczane są na stronie internetowej parafii Haczów. Serdecznie polecamy... Kiedy warsztaty przyjmują gości, pracownia przygotowuje wspaiałe potrawy, elegancko nakrywa stoły.

Podopieczni Warsztatu biorą udział w różnych konkursach otwartych – ar-

tystycznych, kulinarnych, sportowych, co wyrównuje szanse osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Nasi twórcy mogą zaprezentować własne prace na równi z innymi. To podnosi ich poczucie wartości, przynależności do lokalnych twórców.

W ubiegłym roku uczestniczka warsztatu Anna Szczepanik brała udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym „Moja Ojczyzna”, organizowanym przez PFRON. Na etapie wojewódzkim zajęła III miejsce za pracę „Krajobraz siciński”. W tym roku w tym samym konkursie została wyróżniona za pracę „Winda Madzi” (zdj. 1). Tematem konkursu była „Niepodległa bez barier. Od morza do Tatr”. Temat nawiązywał do 100-lecia obchodów niepodległości Polski. Kolega Ani z pracowni Adrian Tutak otrzymał wyróżnienie w konkursie Fundusze Europejskie - Piękniejsze Podkarpackie.

W listopadzie ubiegłego roku uczestnicy warsztatu wzięli udział w konkursie kulinarnym organizowanym przez DPS Nr 1 w Krośnie. Podopieczni z wydatną pomocą pracowni gospodarstwa domowego przygotowali czapeczki czarownicy. Słodkości te podlegały ocenie profesjonalnego jury „MasterChefa”.

W sierpniu tego roku podopieczni brali udział w pikniku wędkarskim „Izdebskie pstrągowanie” (zdj. 2). Przygotowali ze złowionych ryb potrawy, cieszące się dużym uznaniem.

W maju tego roku podczas Dnia Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Brzozowie nasza uczestniczka Kinga Boczar zaprezentowała dwa utwory w klimacie folkowym. Przygotowana została przez instruktora warsztatu.

W kwietniu tego roku nasi uczestnicy brali udział w III Olimpiadzie Osób Niepełnosprawnych w Sanoku, gdzie

zdobyli kilka złotych medali w różnych konkurencjach (zdj. 3).

We wrześniu br. na XX Olimpiadzie dla Osób Niepełnosprawnych w Rzeszowie nasi podopieczni zdobyli medale i pamiątkowe koszulki.

Przy wykonywaniu wszelkich prac artystycznych pracownie na co dzień współpracują ze sobą. Wysiłek twórczy podopiecznych przynosi zaskakujące efekty wizualne. Współdziałanie wewnątrz placówki owocuje szeroką otwartą współpracą ze środowiskiem lokalnym na płaszczyźnie artystyczno-kulturalnej. Potrafimy stawać w szranki z lokalnymi twórcami, co sprawia, że niepełnosprawni mocniej przeżywają każdy, nawet niewielki, sukces.

Wiele naszych prac, zanim osiągnie zamierzony efekt, dopracowywanych jest w kilku pracowniach. Jako przykład można podać chociażby koszyk wielkanocny. Projekt wyrobu przygotowuje pracownia plastyczna. Dno koszyka ze sklejki wykonuje pracownia stolarska – wycina, czyści, wykonuje otwory. Następnie dno malowane jest farbami akrylowymi przez pracownię plastyczną. W dalszej kolejności koszyk wyplata pracownia wikliniarska, wykonuje do niego rączkę, czyści go i niekiedy maluje lakierem. Następnie koszyk trafia na pracownię ogólnotechniczną, gdzie zostaje ozdobiony czy to koronką, czy aplikacją. Wówczas wielkanocny wyrób w efekcie końcowym wygląda ciekawie i niezwykle oryginalnie.

Za przykład prac wykonywanych przez współpracujące pracownie może posłużyć jeszcze wiele innych artystycznych wyrobów, jak chociażby ramki do obrazów, poduszki, przyborniki, stroiki itd. Współpraca między pracowniami naszego warsztatu przynosi doskonałe efekty w postaci niesamowicie oryginalnych prac. Ale, co ważniejsze, uczy naszych podopiecznych zgodnej współpracy w grupie, wzajemnej pomocy i integracji.

Współpraca naszego warsztatu z innymi lokalnymi placówkami jest doskonałym sposobem integracji niepełnosprawnych twórców ze środowiskiem, co przynosi poprawę ich stanu psychicznego, podnosi poczucie własnej wartości, dodatkowo uruchamia pozytywny potencjał twórczy, a co za tym idzie zapobiega utrwaleniu negatywnych skutków niepełnosprawności. Dzięki integracji społecznej nasi twórcy mają większą możliwość rozwoju artystycznego, mocniej przeżywają sytuacje dające zadowolenie, uczą pokonywania trudności, przyczyniają się do ogólnego rozwoju nie tylko artystycznego, ale i intelektualnego osób niepełnosprawnych.

Kazimierz Prugar artysta z Trześniowa

Urodził się 12 września 1939 roku w Trześniowie. Dzieciństwo Kazimierza było ciężkie. Pracował w gospodarstwie rolnym wraz ze swoją matką. Ojciec zginął na wojnie.

Umiejętność malowania i rysowania objawiła się w szkole podstawowej. Ze względu na trudne warunki finansowe nie mógł dokończyć edukacji w szkole plastycznej, wrócił do matki. Poświęcił się pracy na roli, a w wolnym czasie malował. Drugą Jego pasją były wycieczki krajoznawcze, które odbywał rowerem. Jako miłośnik przyrody, o każdej porze roku, potrafił znaleźć ciekawe miejsca, obiekty, które fotografował lub szkicował.

W latach 50. współpracował z Powiatowym Domem Kultury w Brzozowie, a później z Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie. Swoje prace prezentował w GOKiW w Haczowie. W latach 2000-2004 podczas Jarmarku Folklorystycznego w Brzozowie prezentował swoje obrazy olejne, akwarele oraz grafiki.

Tematyka Jego obrazów oddaje szeroką wiedzę, jaką posiadał o otaczającym Go świecie.

Spod Jego pędzla i ołówka wychodziły portrety i pejzaże, sceny z polowań, rysunki zabytków, martwa natura. Nie mniej istotną częścią Jego spuścizny są kopie dzieł znakomitych mistrzów narodowego malarstwa, m.in. Jana Matejki, Leona Wyczółkowskiego, Wojciecha Kossaka, Juliana Fałata, Józefa Chełmońskiego.

W 2010 r. został uhonorowany nagrodą za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury przez Wójta Gminy Haczów.

Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat w Zespole Szkół w Trześniowie zorganizowano trzy wystawy rękodzieła artystycznego, na których pan Kazimierz prezentował swoje prace.

W dniach 1-25 sierpnia 2012 roku w Muzeum Regionalnym w Brzozowie odbyła się indywidualna wystawa prac artysty.

Kazimierz Prugar zmarł nagle 2 czerwca 2012 roku, podziwiając w ostatnich chwilach swego życia Tatry.

Był niezwykle skromnym człowiekiem. Można było w Nim podziwiać nie tylko pasję życiową, ale optymizm, radość życia, pracowitość, ciekawość świata, zaangażowanie w sprawy społeczne, serdeczność i zwykłą życzliwość dla innych ludzi.

Pan Kazimierz był przyjacielem szkoły, stałym gościem podczas uroczystości szkolnych. Przyjmował w swojej pracowni uczniów, chętnie prezentując sposób powstawania obrazu. Omawiał techniki, dzielił się spostrzeżeniami na temat wykonywania prac. W Jego domu można było obejrzeć wszystkie te obrazy, których nie pokazywał na wystawach. Swoje obrazy traktował jak dzieci, nie potrafił się z nimi rozstać – sporadycznie sprzedawał coś z kolekcji.

Spuścizna dorobku artystycznego Kazimierza została przekazana w 2012 r. Zespołowi Szkół w Trześniowie.

Krystyna Wojtoń

Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze

5 sierpnia 2018 roku w Haczowie odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze drużyn OSP i KDP. W zawodach udział wzięło 12 drużyn.

Zawody składały się z dwóch konkurencji: biegu sztafetowego 7x50m i ćwiczenia bojowego. Komisje sędziowską stanowili funkcjonariusze Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Brzozowie oraz druhowie z gminy Brzozów. Sędzią głównym zawodów był mł.kpt. Tomasz Tesznar.

Klasyfikacja generalna zawodów: Grupa C kobiet

Miejsce	Jednostka OSP	Ilość punktów				Łącznie punktów
		Sztafeta 7 x 50 m		Ćwiczenie bojowe		
		Czas [s]	Pkt. karne	Czas [s]	Pkt. karne	
1.	Jabłonica Polska	64,46		44,56		109,01
2.	Haczów	67,45		45,25		112,70
3.	Trześniów	71,80		56,60	5	133,40
4.	Jasionów	72,80		66,20		139,00
5.	Malinówka	70,00		71,78		144,78

Grupa A seniorów

Miejsce	Jednostka OSP	Ilość punktów				Łącznie punktów
		Sztafeta 7 x 50 m		Ćwiczenie bojowe		
		Czas [s]	Pkt. karne	Czas [s]	Pkt. karne	
1.	Jabłonica Polska	58,56		36,60		95,16
2.	Buków	61,96		38,00		99,96
3.	Trześniów	62,03	5	40,65		107,68
4.	Haczów	65,60		41,66	10	117,26
5.	Malinówka	63,70		44,50	10	118,20
6.	Wzdów	73,50		49,80	5	128,30
7.	Jasionów	68,53	15	54,09		137,62

VI Wojewódzkie Zawody Sportowo-Pożarnicze

OSP - Krzeszów, 9.09.2018 r.

9 września w Krzeszowie odbyły się VI wojewódzkie zawody sportowo-pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu województwa podkarpackiego. W zawodach udział wzięło 47 drużyn (24 grupy A i 23 grupy C). Powiat brzozowski w grupie A i C reprezentowały drużyny z jednostki OSP Jabłonica Polska.

Zawodnicy startowali w trzech konkurencjach tj. sztafecie pożarniczej 7x50 m z przeszkodami, musztrze oraz ćwiczeniu bojowym. Zawody rozpoczęli mężczyźni. Drużyna OSP Jabłonica Polska w biegu sztafetowym zajęła drugie miejsce ze stratą 2.81s do miejsca pierwszego. Kobięca drużyna z Jabłonicy Polskiej uzyskała w tym ćwiczeniu najlepszy czas.

Po krótkiej przerwie przystąpiono

do musztry oraz ćwiczenia bojowego. Tutaj rywalizację rozpoczęła grupa C. Nasze dziewczyny w „bojówce” uzyskały drugi czas, co w końcowym rozrachunku pozwoliło im na zajęcie pierwszego miejsca w klasyfikacji generalnej. Mężczyźni popełnili błąd podczas swojego ćwiczenia bojowego, co skutkowało spadkiem na 7. miejsce w klasyfikacji generalnej zawodów.

Po rozegraniu wszystkich konkurencji klasyfikacja końcowa przedstawiała się następująco:

W grupie „C” kobietych drużyn pożarniczych:

1. miejsce - KDP Jabłonica Polska pow. brzozowski – 110,57 pkt.
2. miejsce - KDP Stare Oleszyce pow.

lubaczowski – 112,33 pkt.

3. miejsce - KDP Nowosielec pow. niżański – 113,88 pkt.

W grupie „A” OSP:

1. miejsce - OSP Bystrowice pow. jarosławski – 89,72 pkt.

2. miejsce - OSP Stare Oleszyce pow. lubaczowski – 95,70 pkt.

3. miejsce - OSP Boleszyszyce pow. przemyski – 97,91 pkt.

Musztrę na zawodach najlepiej wykonały: KDP z Połomi pow. strzyżowski i OSP Marki pow. łańcucki.

25 lat chóru „KAMERTON”

Z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości oraz 25-lecia chóru „Kamerton” W niedzielę 29 kwietnia 2018 r. w GOKiW w Haczowie odbył się uroczysty koncert.

W uznaniu osiągnięć chóru „Kamerton” Wójt Gminy Haczów ufundował nagrodę za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Chór „Kamerton” powstał w 1994 r. z inicjatywy p. Marty Soboty, nauczycielki muzyki. Od chwili powstania do dnia dzisiejszego aktywnie działa przy Szkole Podstawowej w Haczowie, jak również w środowisku lokalnym.

W dorobku chóru znajdziemy wiele osiągnięć w konkursach artystycznych, zarówno o zasięgu lokalnym, jak również wojewódzkim i ogólnopolskim.

W chórze śpiewają zarówno dzieci ze Szkoły Podstawowej w Haczowie, jak i młodzież z haczowskiego Gimnazjum do ubiegłego roku do reformy szkolnictwa, łącznie około 50 uczniów. Od początku swego istnienia „Kamerton”

uświetnia swoimi występami wszystkie uroczystości szkolne, uroczystości środowiskowe świeckie i kościelne oraz uroczystości gminne i powiatowe. Na uwagę zasługuje fakt, iż chór bierze udział w koncertach charytatywnych na rzecz chorych dzieci z terenu Gminy. Z okazji dwudziestej rocznicy nadania nazwy chór nagrał w zabytkowym haczowskim kościele płytę z kolędami i pastorałkami.

Od roku 2013 Chór „Kamerton” działający przy Szkole Podstawowej w Haczowie pod kierownictwem Pani Marty Soboty uczestniczy w Ogólno-

polskim programie Rozwoju Chórów Szkolnych „Śpiewająca Polska” realizowanym przez Narodowe Centrum Kultury w Warszawie i Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu. Projekt nosi nazwę „Akademia Chóralna”.

Dzięki chórowi rozwinęło się również wielu solistów. Wśród nich są Joanna Sobota i Katarzyna Rapa - sukcesy w Ogólnopolskim Konkursie Piosenki „Wygraj Sukces”, Ogólnopolskim Konkursie Kolęd i Pastorałek w Jarosławiu a także przyszłych nauczycieli muzyki i artystów (Olga Boczar).

fot. A. Józefczyk

Złote Gody w gminie Haczów

W dniu 16 września br. w sali widowiskowej GOKiW w Haczowie odbył Jubileusz Pożycia Małżeńskiego – Złote Gody dla Małżeństw z terenu Gminy Haczów, które przeżyły w związku małżeńskim co najmniej 50 lat. Podczas Uroczystości wręczono Dostojnym Jubilatom medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie. Powyższe odznaczenia przyznał Prezydent RP, a w jego imieniu wręczenia dokonał Wójt Gminy Haczów Pan Stanisław Jakiel, a także zaproszony na uroczystość Starosta Brzozowski Pan Zygmunt Błaż, który przekazał Jubilatom listy gratulacyjne z pamiątkowym obrazem. Uroczystość uświetnił występ Kapeli Ludowej w Rymanowa „Rymanowianie”. Jubilaci i zaproszeni goście świętowali w miłej atmosferze wspominając przeżyte 50 lat w swoich związkach małżeńskich.

M.N.

Gminna książka telefoniczna

BUKÓW:

Sołtys – Jan Siudyla	606716335
Dom Ludowy	134394263
Sklep wielobranżowy	134394262
Świetlica OSP	134394169

HACZÓW:

Sołtys – Ryszard Błaż	134391239
Apteka „Pod dębami”	134392132
Apteka „Pod Dębami” (w nowym ośrodku zdrowia)	134321926
Błacharstwo i lakiernict.	134391097
Biblioteka	134391384
Fizjoterapia BlueMed	134391159
GOKiW w Haczowie	134391057
Komisariat Policji	134308373
Ochronka Św. Józefa	134391096
Oczyszczalnia Ścieków	134391499
OSP w Haczowie	134391008
Ośrodek Zdrowia	134391015
Ośrodek Zdrowia MEDMAR	134200076

Parafia rzymsko-katolicka	134391012
Podkarpacki Bank Spółdz.	134391065
	134391004

Przedszkole Samorząd.	134391030
Salon firan i zasłon	603 644 532
Sklep elektryczny	134391055
Sklep ogrodniczy	509744385
Sklep tekstylny	134391045
SKR	134391029
Stomatolog	607586800
Szkoła Podstawowa	134391009
Urząd Pocztowy	134391035
Warsztat Terapii Zajęciowej	134392261

Weterynarz	514987994
Zakład pogrzebowy	600987684

JABŁONICA POLSKA:

Sołtys – Kazimierz Cwynar	134391155
Apteka	134363071
Biblioteka	134363974

Dom Ludowy (OSP)	134392127
OSP	134391936
Ośrodek Zdrowia	134391063
Parafia rzymsko-katolicka	134391101
Szkoła Podstawowa	134392230

JASIONÓW:

Sołtys – Lucjan Smoleń	697981115
Delikatesy „Centrum”	134393354
Dom Ludowy (OSP)	134393250
Ośrodek Zdrowia	134393003
Parafia rzymsko-katolicka	134393008
Przedszkole św. Józefa	134393004
Sklep wielobranżowy	134393114
Stacja paliw	134393730
Stomatolog	134393129
Szkoła Podstawowa	134393700

MALINÓWKA:

Sołtys – Roman Kielar	134391909
Biblioteka	134392066
Delikatesy Centrum	134391419
Dom Ludowy (OSP)	134391450
Gabinet stomatologiczny	134391010
Ośrodek Zdrowia	134391432
Parafia rzymsko-katolicka	134391414
Szkoła Podstawowa	134392240

TRZEŚNIOŃ:

Sołtys – Tadeusz Wójcik	134394068
Apteka	134394005
Biblioteka	134360112
Dom Ludowy (OSP)	134394007
Dwór Trześniów	600852732
Helmy Paradne E. Mróz	134394099
Ośrodek Zdrowia	134394016
Parafia rzymsko-katolicka	134394095
Przedszkole Samorządowe	134394015
Sklep wielobranżowy	134394220
Supermarket „Eko”	134394356
Szkoła Podstawowa	134394400

WZDÓW:

Sołtys – Andrzej Gromek	502507819
Dom Ludowy (OSP)	134393071
Ośrodek Zdrowia	134393074
Parafia rzymsko-katolicka	134393035
Sklep wielobranżowy	134393318
Szkoła Podstawowa	134393710

Urząd Gminy Haczów

tel. 13 43 910 02, 13 43 910 06,
13 43 910 26, 13 43 922 10,
13 43 922 11,
fax 13 43 916 96
e-mail: gmina@haczow.pl,
www.haczow.pl

Wykaz numerów wewnętrznych centrali

REFERAT ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNY

- 12 - sekretariat
- 15 - sekretarz gminy
- 16 - gospodarka mieniem komunalnym
- 16 - pełnomocnik ds. informacji niejawnych
- 16 - kadry
- 22 - obsługa rady gminy
- 32 - gospodarka gruntami, geodezja
- 13 - informatyk

REFERAT FINANSÓW I BUDŻETU

- 34 - skarbnik gminy - kierownik referatu
- 33 - księgowość
- 17 - podatki
- 19 - kasa

REFERAT INWESTYCJI I INICJATYW GOSPODARCZYCH

- 31 - kierownik referatu
- 43 - drogi, zaświadc. o położeniu działek
- 43 - ochrona środowiska,
zezwolenia na wycinkę drzew
- 42 - inwestycje gminne
- 30 - działalność gospodarcza,
ochrona zwierząt,
- 30 - naliczanie opłat za śmieci

STANOWISKO DO SPRAW OBYWATELSKICH

- 24 - ewidencja ludności i dowody osobiste
- 48 - sprawy wojskowe, OC i bezpieczeństwo
p.poż.

URZĄD STANU CYWILNEGO

- 25 - kierownik USC

ZAKŁAD DS. OBSŁUGI GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

- 26 - księgowość, opłaty za wodę i ścieki

SAMORZĄDOWA ADMINISTRACJA PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

- 18 - dyrektor SAPO
- 21 - główny księgowy
- 20 - księgowość
- 44 - kadry

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

- 28 - kierownik GOPS
- 27, 45 - pracownicy socjalni
- 38 - księgowość, stypendia
- 29 - Rodzina 500+
- 41 - świadczenia rodzinne

OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO, SPÓŁKA WODNA

- 36 - doradztwo rolnicze,
gminna spółka wodna

GAZETA GMINNA

Redakcja – Edyta Parysz, Dominik Kaszuba
Urząd Gminy Haczów, 36-213 Haczów 573
Telefon: (13) 43-91-002, faks: (13) 43-91-696, e-mail: info@haczow.pl
Skład, łamanie
graffia.pl